

8. Широков Г.К. Регионализация: новые тенденции мирового развития на рубеже XX – XXI вв. // ННИ. – 2004. - №4.

УДК 001.83:061.1 (477)

УКРАЇНА В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ У СВІТОВИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАУКОВИЙ ПРОСТІР

Павлухіна В.Ф.

Загальновідомо, що здобутки в сфері соціального, технічного та наукового прогресу пов'язані з рівнем розвитку міжнародного співробітництва. Як свідчить досвід, спільна праця над науковими проектами, спілкування вчених під час роботи конференцій, конгресів дає можливість в певній мірі збагачувати науку новими відкриттями, гіпотезами, вирішувати глобальні екологічні, економічні, соціальні проблеми тощо.

З 1991 р. Україна здобула можливість брати участь у багатьох міжнародних організаціях і навіть ініціювати створення нових. З урахуванням тих проблем, які сьогодні постали перед всім людством (збереження навколишнього середовища та вироблення механізмів, які дозволяють використовувати життєдайну систему планети та не шкодити її регенераційним функціям) необхідність подальшого розвитку міжнародної наукової співпраці не викликає заперечень. Однією з організацій, покликаних об'єднати зусилля науковців різних країн, стала МААН – Міжнародна асоціація академії наук, створена у вересні 1993 р. на установчих зборах у Києві повноважними делегаціями національних академії наук 15 держав Європи та Азії. До цієї важливої організації входить більшість колишніх республік СРСР та декілька держав Європи та Азії такі, як Чеська Республіка, Словацька Республіка та Республіка В'єтнам. Діяльність цієї організації протягом дванадцяти років в повній мірі свідчить про активне співробітництво в регіональному та загальноєвропейському науково-технологічному просторі.

МААН сприяє об'єднанню зусиль вчених, вивчає здобутки кожної академії наук. У 1994 р. на базі НАН України організовано видання бюлетеня МААН, що допомагає інформувати науковий світ про світові здобутки в галузі науки. Протягом 90-х рр. були створені численні науково-інтеграційні структури, такі, як комітети, міжнародні наукові центри, науково-консультативні та координаційні ради, робочі групи та інші підрозділи.

У лютому 1995 р. за пропозицією МААН Рада глав держав СНД прийняла рішення про поновлення і збереження загального науково-технічного простору.

Пріоритетними напрямками діяльності МААН є встановлення контактів на постійній основі з міжнародними організаціями, інформаційна діяльність, створення електронної бібліотеки наукових журналів та монографій, обмін науковою періодикою та монографіями, підтримка молодих науковців, міжнародне науково-технологічне співробітництво тощо.

Прикладом науково-технологічного співробітництва на багатосторонній основі є Об'єднаний інститут ядерних досліджень (ОІЯД) в м. Дубно, Росія. Він є міжурядовою науково-дослідною організацією, створеною у березні 1956 р. Сьогодні постійними членами інституту є 18 держав – Азербайджан, Вірменія, Білорусь, В'єтнам, Грузія, Казахстан, КНДР, Куба, Молдова, Монголія, Польща, Росія, Румунія, Словаччина, Узбекистан, Україна і Чехія. Окрім того, участь у діяльності ОІЯД в рамках міжурядових домовленостей беруть Угорщина, Німеччина, Італія.

МААН приділяє надзвичайно велику увагу фундаментальним та прикладним дослідженням, пов'язаним з катастрофою на Чорнобильській АЕС, космічними проектами, дослідженнями в галузі радіоастрономії та радіофізики.

Важливою подією у міжнародному академічному співробітництві стало проведення Конференції представників 11 національних академії наук країн – членів ОЧЕС і прийняття рішення про заснування Ради президентів національних академії наук країн – членів ОЧЕС, яка відбулася 15 квітня 2002 р. в Афінах (Греція).

У грудні 2002 р. в Києві відбулося друге засідання Ради президентів національних академії наук країн – членів ОЧЕС, на якому розглянуто питання про співробітництво країн – членів ОЧЕС в галузі науки і технологій та з МААН. Увага також була приділена проблемам соціально-економічної та політичної безпеки в європейському контексті.

Ще одним безумовно актуальним напрямом міжнародного наукового співробітництва є створення та діяльність технопарків. Починаючи з 1999 р., відбувається процес поступового становлення таких важливих для розвитку інноваційної діяльності структур, як технологічні парки.

Одним з прикладів функціонування такого технопарку є українсько-китайський технопарк у м. Цзинань провінції Шаньдун. Його діяльність свідчить про розвиток українсько-китайського співробітництва в сфері високих технологій.

Історія встановлення наукових контактів України та Китаю походить від 1993 р., коли було підписано Угоду про встановлення дружніх зв'язків між Києвом та Пекіном, яка в подальшому була доповнена протоколами про розвиток співробітництва та дружні зв'язки. Відбулися також установчі збори громадської організації „Асоціація ділового співробітництва Київ – Пекін”, діяльність якої спрямована на розробку та відпрацювання теоретичних та практичних моделей розвитку та впровадження у виробництво нових технологій.

Ще одним конструктивним кроком у напрямі поглиблення українсько-китайського співробітництва у науково-технологічній та інноваційній сферах став наказ Міністерства освіти та науки України від 22 квітня 2003 р., в якому затверджено персональний склад Міжвідомчої науково-технічної ради з українсько-китайського співробітництва в сфері високих технологій.

Отже, протягом 90-х та початку 2000 рр. в Україні відбулися значні зміни, які звісно стали наслідком нового статусу нашої держави в світі. Україна активно включилася в міжнародне наукове співробітництво, яке на

сьогоднішній день представлено діяльністю України в такій авторитетній міжнародній організації, як МААН. Безперечно набувають подальшого розвитку дружні стосунки в галузі науки та освіти України з іншими країнами. Можна сказати про те, що українська наука інтегрується у світовий та європейський науковий простір.

Однак, слід зауважити, що Українська федерація вчених (УФВ), підводячи підсумки тих процесів, які відбуваються в Україні протягом останнього десятиліття, звертає увагу на погіршення ситуації в науково-дослідній сфері. Так, у 2003 р. лише близько 5 % вітчизняних підприємств запроваджували інновації, тоді як в Європі цей показник складає 80 – 87 %. Українські наукові розробки на світовому ринку становлять менше 0,3 %. Також УФВ вказує на загострення проблеми збереження та відтворення наукових кадрів. Таким чином, в Україні необхідно розробити ефективну державну політику підтримки молодих вчених і реальних стимулів закріплення їх у науці. І основний акцент сьогодні слід зробити на студентство. Сьогодні держава не має можливості та механізму надання підтримки молодим науковцям. Міжнародні зв'язки української науки, незважаючи на певні здобутки, недостатньо ефективні. Отже, варто державі приділити увагу розвитку науки в Україні та міжнародному науково-технічному співробітництву відповідно до національних інтересів і реальної геополітичної ситуації в світі.

Література

1. Марущак В. На багатосторонній основі // Політика і час. - 2003. - № 2. - С. 81 – 87.
2. Малицкий Б.А., Оноприенко В.И. Международное научное сотрудничество как возможность выживания фундаментальной науки Украины // Наука та наукознавство. - 1996. - № 1 – 2. С. 44 – 50.
3. Солоіденко В.Б., Григорьев В.Б., Майстер О.В. Шляхи розвитку співробітництва України і Китаю в сфері високих технологій // Проблеми науки. - 2004. - № 6. - С. 48 – 53.
4. Дуда Б.І. Круглий стіл. „Стан та перспективи розвитку науки в Україні” // Проблеми науки. - 2004. - № 8. - С. 42 - 52.
5. Гурій А.М., Кияк Б.Р., Петров В.В. Координація фундаментальних наукових досліджень: продуктивність, пріоритети, проблеми // Проблеми науки. - 2004. - № 8. - С. 2 – 12.
6. Дуда Б.І. Круглий стіл. „Науково-технічна сфера України: загальна характеристика” // Проблеми науки. - 2004. - № 7.- С. 45 - 52.
7. Погляд Української федерації вчених на реформування наукової сфери // Проблеми науки. - 2004. - № 3. - С. 2 – 3.

94.3
АВ

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний гуманітарний університет

МАТЕРІАЛИ

104644 VIII підсумкової (2006 р.) науково-практичної
конференції викладачів

2 лютого 2006 року

(частина 1)

Державний гуманітарний
університет
БІБЛІОТЕКА
м. Маріуполь

Читальний
зал № 1

Маріуполь - 2006

NO
ЖК

13

ББК 72я5+74.58я5

УДК [001+378.14] (063)-057.4

Актуальні проблеми науки та освіти. Матеріали VIII підсумкової (2006 р.) науково-практичної конференції викладачів МДГУ: Зб. наук. праць / За редакцією К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДГУ, 2006.-В 2-х ч.:Ч.1. - 144с.

Матеріали, що публікуються, являють собою тези доповідей підсумкової (2006 р.) науково-практичної конференції викладачів МДГУ, що віддзеркалюють наукові, методичні та практичні результати наукових досліджень в галузі гуманітарних та економічних наук.

Значну увагу приділено проблемам філософії, політології та соціології, історії та краєзнавства, економіки, права, літературознавства і культурології, лінгвістики, методики викладання іноземних мов, педагогіки, психології тощо.

Редакційна колегія: К.В.Балабанов, д. політ. н., проф., голова редакційної колегії,

Т.С. Оленіч, д. філос. н., професор, заступник голови редакційної колегії,

Г.Г. Морева, к. філол. н., доц., відповідальний секретар редакційної колегії,

Г.І. Кутнякова, ст. викл., О.Г. Бурова, зав. науковим відділом МДГУ

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Маріупольського державного гуманітарного університету.

Протокол № 2 від 07.12.2005 р.

Матеріали відтворені з авторських оригіналів, поданих до оргкомітету, в авторській редакції.

Комп'ютерна верстка: Д.І. Курганов

Тираж: 100 екз.

Павлухіна В.Ф.	УКРАЇНА В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ У СВІТОВИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАУКОВИЙ ПРОСТІР	112
Пахоменко С.П.	СМИ МАРИУПОЛЯ КАК СРЕДСТВО МАНИПУЛИРОВАНИЯ ОБЩЕСТВЕННЫМ МНЕНИЕМ	115
Черепченко О.О.	ПРИВАТИЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ЗА ЧАСІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ	117

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Бондар О.В.	КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УСРР У 20-х – НА ПОЧАТКУ 30-х років	120
Гур'єва О.С.	“СПРАВА ЛІКАРІВ”: ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ	122
Волоніць В.С.	ДО ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ зв'язків греків в Україні (середина XVII ст.).	124
Кульбака В.К.	В ПОШУКАХ КЛЮЧА ДО ІНДОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПРОБЛЕМИ	127
Нікольченко Ю.М.	БЕРЕСТЕЦЬКА БИТВА 1651 РОКУ В ІСТОРИКО-АРХЕОЛОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ І.К. СВЄШНІКОВА	128
Папазова А.В.	РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОЇ СИСТЕМИ ОРДЕНА ЄЗУЇТІВ У СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОМУ РЕГІОНІ В ОСТАННІЙ ТРЕТИНІ XVI – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII ст.	130
Коробка В.М.	УЧАСТЬ “МІСЦЕВИХ КОМІСІЙ” МІСТ ДОНЕЧЧИНИ В ОБГОВОРЕННІ ПРОЕКТУ МІСЬКОЇ РЕФОРМИ 1870 р.	132
Лаєвська Ю.В.	РЕАБІЛІТАЦІЯ ЖЕРТВ ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ ЗА ХРУЩОВСЬКОЇ „ВІДЛИГИ” В ОЦІНЦІ СУЧАСНОЇ ІСТОРИОГРАФІЇ	134
Романцов В.М.	МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ГЕТЬМАНЩИНИ В УКРАЇНСЬКІЙ ІСТОРИОГРАФІЇ	136
Романцова Н.І.	ДО ПИТАННЯ ПРО ГЕТЬМАНСТВО КНЯЗЯ Д.ВИШНЕВЕЦЬКОГО	139